

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750

Fakta om fordelsuddannelser

Som det fremgår af trepartsaftalen, er fordelsuddannelser uddannelser, hvor der især kommer til at mangle faglærte i fremtiden. Fordelen ved fordelsuddannelserne er, at uddannelserne kan fremstå som et attraktivt førstevalg for unge og voksne, der ønsker en erhvervsuddannelse. Det kommunikeres ud til arbejdsgiverne og eleverne, at der forventes efterspørgsel på arbejdskraft inden for fordelsuddannelsernes beskæftigelsesområder og elever stilles i udsigt, at der er stor sandsynlighed for, at de inden for 3 måneder efter, at de har kvalificeret sig til at påbegynde hovedforløbet, kan få praktikplads i en virksomhed.

Endvidere er fordelen, at arbejdsgiverne, der tegner uddannelsesaftaler med elever på fordelsuddannelserne, opnår en ekstra økonomisk bonus. Målet er dermed, at unge og voksne, der står og skal vælge en erhvervsuddannelse, i særlig grad vil vælge fordelsuddannelserne.

Fra 1. januar 2017 er der udpeget 33 fordelsuddannelser. Det svarer både i antal uddannelser og i forhold til elevvolumen til ca. en tredjedel af de i alt 104 erhvervsuddannelser. Størstedelen af fordelsuddannelserne er tekniske erhvervsuddannelser målrettet fremstillings- og fødevarerindustrien, byggeriet og servicefag. Uddannelserne er udpeget i dialog med de faglige udvalg og efter ansøgning fra arbejdsgivernes brancheorganisationer.

På baggrund af dialog med de relevante brancheorganisationer har ministeren besluttet også at udpege farmakonom- og erhvervsfiskeruddannelsen til fordelsuddannelser, så der i alt er 35 fordelsuddannelser i 2017.

Udpegning af fordelsuddannelser

Følgende tre kriterier gælder for, at en uddannelse kan blive en fordelsuddannelse:

1. Der er frit optag til uddannelsen.

4. september 2017
Sags nr.: 16/11303

2. Andelen af uddannelsesaktive elever, som har kvalificeret sig til at påbegynde hovedforløbet på fordelsuddannelsen, og som efter tre måneder ikke har indgået en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver, må ikke overstige 10 pct. i bonusåret (for farmakonom- og erhvervsfiskeruddannelsen gælder det, at minimum 90 pct. af de elever, der optages, skal have en uddannelsesaftale ved påbegyndelse af uddannelsen).
3. Omfanget af skolepraktik må ikke overstige 15 pct. på den enkelte fordelsuddannelse set over et år.

Fordelsuddannelser er det første element af trepartsaftalen mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter fra august 2016, der udmøntes. De 35 fordelsuddannelser er udpeget for hele 2017. Når data er tilgængelig i 2. kvartal 2018, vil det blive opgjort, om uddannelserne levede op til de ovenstående kriterier, og der vil blive iværksat en proces for at finde frem til, hvilke uddannelser, der skal udpeges som fordelsuddannelser i 2018.

Uddannelserne er udpeget i dialog med de faglige udvalg og efter ansøgning fra arbejdsgivernes brancheorganisationer. Brancheorganisationerne har begrundet deres ansøgninger om de 35 fordelsuddannelser for 2017 med mangel på arbejdskraft fremover i forhold til den nuværende tilgang til uddannelserne samt vanskeligheder med at skaffe et tilstrækkeligt antal elever, og endelig at uddannelserne vurderes at kunne leve op til kriterierne for at være en fordelsuddannelse i 2017.

Oprettelse af praktikpladser

Der er ikke formelle krav om oprettelse af et bestemt antal praktikpladser til de organisationer, der har ansøgt om, at en uddannelse på deres område bliver fordelsuddannelse. Af trepartsaftalen fremgår det imidlertid at:

”Virksomhederne skal bestræbe sig på at tilbyde eleven en uddannelsesaftale senest tre måneder efter grundforløbets afslutning gerne efter formidling fra skolen hhv. praktikcentret og evt. understøttet af det lokale uddannelsesudvalg.”

Virksomheder, som repræsenteres af de brancheorganisationer, mv. som har ansøgt om de 35 fordelsuddannelser, har dermed kollektivt tilkendegivet en forpligtelse til at oprette praktikpladser til de elever, der har gennemført 2. del af grundforløbet på fordelsuddannelsen i 2017 eller de elever, der på farmakonom- og erhvervsfiskeruddannelsen er påbegyndt uddannelserne i 2017.

Hvis det ved opgørelsen i sommeren 2018 viser sig, at der ikke blev oprettet et tilstrækkeligt antal praktikpladser i tide, eller at for mange elever

var i skolepraktik, udbetales der ikke fordelsuddannelsesbonus for elever på den pågældende uddannelse til virksomhederne.

Økonomisk bonus til virksomheder

Af trepartsaftalen fremgår det, at

”virksomheder, der har elever på fordelsuddannelser, får en bonus på maksimalt 5.000 kr. pr. årspraktikelev op til et loft på 20 mio. kr. årligt for ordningen samlet set. Dette opgøres årligt, så længe uddannelsen er en fordelsuddannelse.”

Bonussen udbetales på baggrund af antallet af uddannelsesaftaler (praktikpladser) hvert år målt i praktikårselever. En aftale af 12 måneders varighed svarer til en praktikårselev, hvilket betyder, at en aftale på 6 måneder svarer til $\frac{1}{2}$ praktikårselev. Delaftaler indgår ikke i beregningen af praktikårselever.

Det er kun uddannelsesaftaler med påbegyndelsesdato (startdato) i 2017, der indgår i beregningen af praktikårselever, der kan udløse bonus, dvs. for at en given uddannelsesaftale tæller med i bonussen for 2017, skal aftalens startdato være i 2017 (den dag eleven starter i praktik, skal være i 2017). Uddannelsesaftaler med en startdato før 1. januar 2017 indgår således ikke ved beregningen. Det er desuden kun kalenderdage i 2017, der indgår i beregningen af praktikårselever, der kan udløse bonus.

Når det én gang om året er opgjort, hvilke uddannelser der lever op til fordelsuddannelseskravene, opgøres det, hvor mange praktikårselever der berettiger virksomhederne til bonus. Hvis antallet af praktikårselever overstiger 4.000 praktikårselever et år, nedsættes bonusen svarende til, at den samlede pulje ikke må overstige 20 mio. kr. Er der fx 5.000 praktikårselever et år, vil bonussen på praktikårselever være 4.000 kr. pr. praktikårselev.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) udbetaler tilskuddet umiddelbart efter, at opgørelsen er foretaget, hvilket forventes at være medio året efter. For 2017 vil det betyde, at bonus for fordelsuddannelserne forventeligt udbetales medio 2018.

Elever på fordelsuddannelserne og skolepraktik

En elev i en fordelsuddannelse, som efter grundforløbets afslutning i 2017 ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, skal ligesom elever i uddannelser, som ikke er fordelsuddannelser, have tilbud om skolepraktik ved elevens afslutning af grundforløbet, såfremt der udbydes skolepraktik på uddannelsen.

Praktikpladssøgende elever, som afslutter deres grundforløb i fordelsuddannelser i 2017 kan vente med at tage imod tilbuddet om skolepraktik i op til tre måneder efter grundforløbets afslutning. Grundforløbets af-

slutning er dagen, hvor der er grundlag for at udstede grundforløbsbevis til eleven. Vælger eleven at tage imod tilbuddet, kan undervisning i skolepraktik påbegyndes i perioden fra en måned efter grundforløbets afslutning og indtil senest tre måneder efter grundforløbets afslutning